

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до літературознавства

Освітня програма Чеська мова і література
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 035 Філологія
Спеціалізація 035.038 Слов'янські мови і літератури (переклад включно),
перша - чеська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
Протокол №1 від “27 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Вступ до літературознавства
Викладач (-і)	професор Хороб Степан Іванович
Контактний телефон викладача	59-60-74
E-mail викладача	kaf.lit@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення загальнометодологічних аспектів індивідуальних студентських проєктів
2. Анотація до курсу	
Курс «Вступ до літературознавства» є невід’ємною частиною фахової освіти студентів-філологів, яка забезпечує усвідомлення ними процесуальності та стадіальності розвитку національного письменства. Успішне засвоєння лекційно-семінарського курсу забезпечує ґрунтовну літературознавчу підготовку студентів, сприяючи при цьому вихованню національної гідності.	
3. Мета та цілі курсу	
Лекційно-семінарський курс «Вступ до літературознавства» має на меті ознайомлення студентів з основними теоретичними засадами літературного процесу. Під час опанування згаданого курсу студенти ознайомлюються із поняттями: літературний процес, літературно-художній твір, літературно-художній образ, зміст і форма твору, зовнішня форма художнього твору, композиція твору, жанр, стиль, літературний напрям тощо	
Основними завданнями вивчення дисципліни є досягнення студентами ґрунтовних знань основ теорії літератури, передбачених програмою, розуміння ними провідних тенденцій розвитку літературного процесу	
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати :	
<ul style="list-style-type: none">• Об’єкт, предмет та завдання .; літературознавчої науки;• Історію становлення та розвитку літературознавства;• специфіку літературно-художнього образу;• особливості літературно-художнього твору;• зміст і форму літературно-художнього твору;	

- специфіку зовнішньої форм художнього твору;
- різновиди композиції художнього твору;
- основні особливості класицизму, романтизму, реалізму, модернізму, постмодернізму та їхні характерні риси;
- творчі маніфести та особливості розвитку модерністських течій у руслі української літератури в порівнянні з іншими літературами

4. Результати навчання (компетентності)

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність проведення досліджень на належному рівні.
- Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку чеської й української літератур, що вивчаються від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
- Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- Здатність вільно оперувати фаховою лінгвістичною і літературознавчою термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та чеською мовами
- Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та чеською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Організувати процес свого навчання й самоосвіти.
- Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.
- Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
- Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із

- застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію чеської та української мов і літератур, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
 - Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною і чеською мовами.
 - Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).
 - Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
 - Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
 - Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
 - Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.
 - Застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового та/або прикладного дослідження в конкретній філологічній галузі.
 - Дотримуватися правил академічної доброчесності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
Перший	Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація 035.038 Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша - чеська	Перший	

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завданн я, год	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль 1. Змістовий модуль 1. Літературознавство як наука Тема 1. Літературознавство як наука. Основні літературознавчі науки (історія	Лекція, 2 год	Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К.: Либідь, 2001. – 487с. (читальний зал бібліотеки ПНУ). Марія Моклиця. Вступ до літературознавст ва. – Луцьк,	Читання книг (2-4 години)	Максималь на оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять

літератури, теорія літератури, літературна критика). Допоміжні літературознавчі дисципліни.		2011. – 468 с. Каллер Дж. Теория литературы. Краткое введение. – М.: Астрель, 2006.– 159с.			
Тема 2. Зв'язок літературознавства з іншими фундаментальними науками. Розвиток міждисциплінарних зв'язків в сучасному суспільстві.	Лекція, 2 год	Іван Безпечний. Теория литературы. – К., 2009. – 388 с. Введение в литературоведение / Под ред. Г. Поспелова и др. – М.:Высшая школа, 1983.– 327с. (навчальний абонемент бібліотеки ЗНУ).	Опрацювання наукових джерел (2-4 год)	Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Змістовий модуль 2. Тема 3. Історія літературознавства. Слов'янське літературознавство.	Практичне, 2 год Питання Літературознавство античності, Середньовіччя, періоду Відродження. Наука про літературу в добу Просвітництва. Класицизм. Бароко. Літературознавчі школи, методи, течії. Новітні літературознавчі вчення	Милюгина Е. Г. Основы литературоведения. WEB – учебник для студентов педагогических факультетов университетов. – Тверь, 2001 //www.region.tver. ru. (електронний варіант підручника – кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства). Kuljasiv A. Poetyuka. Krasov, 1998.	Опрацювання наукових джерел (2-4 год)	Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 5. Художня література як вид мистецтва.	Практичне, 2 год Питання Часові, просторові та синтетичні види мистецтва. Образне слово	Ткаченко А. О. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства): підручник для гуманітаріїв. – К.: Правда	Опрацювання наукових джерел, аналіз художнього	Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять

	та наукове поняття.	Ярославичів, 1997. – 448с.(читальний зал бібліотеки ПНУ). Торшин А. Произведение художественной литературы. Основные аспекты анализа. М.: Флинта-Наука, 2006. – 256с.	твору (2-4 год)		
Тема 6. Літературно-художній образ. Літературно-художній твір.	Лекція, 2 год практичне, 2 год Питання Літературно-художній образ як спосіб відображення дійсності і як спосіб буття літературного твору. Структура образу. Автологічний та металогічний образи.	Василь Марко. Аналіз художнього твору. – К., 2013. – 256 с. Торшин А. Произведение художественной литературы. Основные аспекты анализа. М.: Флинта-Наука, 2006. – 256с.	аналіз художнього твору (2-4 год)	Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 7. Літературно-художній твір. Структура твору. Зміст і форма твору.	Лекція, 2 год	П. В. Білоус, Т. Д. Левченко. Вступ до літературознавства. – К., 2012. – 364 с. Федотов О. Основы теории литературы. Учебное пособие в 2 частях. –М.: Владос, 2003. – 272 с.	аналіз художнього твору (2-4 год)	Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 8. Зміст художнього твору.	Лекція, 2 год практичне, 2 год Питання Категорії змісту: тема, фабула, ідея, пафос, характер. Проблематика художнього твору. Форма твору. Сюжет	Марія Моклиця. Вступ до літературознавства. – Луцьк, 2011. – 468 с. Теоретическая поэтика: понятия и определения. Хрестоматия для студентов филологических	Опрацювання наукових джерел (2-4 год)	Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять

	та система образів.	факультетов / Автор-составитель			
Тема 9. Зовнішня форма літературно-художнього твору.	Практичне, 2 год Питання Лексико-словотвірні, лексико-контекстуальні, лексико-синонімічні засоби, стилістичні фігури	Іванишин В., Іванишин П. Пізнання літературного твору. Методичний посібник для студентів і вчителів. – Дрогобич: Відродження, 2003. – 80с. (електронний варіант підручника – кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства).	аналіз художнього твору (2-4 год)	Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Змістовий модуль 4. Рід і жанр літературного твору. Художній метод, напрям, стиль.	Лекція, 2 год практичне, 2 год	Пронин В.А. Теория литературных жанров. – М.: Логос, 2003. – 229с.	Опрацювання наукових джерел (2-4 год)	Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 10. Епічний, ліричний, драматичний роди літератури. Міжродові та суміжні жанрові утворення. Проблеми генології.	Практичне, 2 год	Каллер Дж. Теория литературы. Краткое введение. – М.: Астрель, 2006.– 159с. Наливайко Д. Теория литературы та компаративістики. – К.: Видавничий дім „К-Могилянська академія”. 2006. – 347 с.	Опрацювання наукових джерел, аналіз художнього твору (2-4 год)	Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 11. Художній метод, напрям, стиль. Бароко, класицизм, романтизм, реалізм, модернізм, постмодернізм. Модерністські течії. Модернізм та	Лекція, 2 год Практичне, 2 год Питання Бароко, класицизм, романтизм, реалізм, модернізм, постмодернізм.	Каллер Дж. Теория литературы. Краткое введение. – М.: Астрель, 2006.– 159с. Наливайко Д. Теория	Опрацювання наукових джерел, аналіз художнього твору (2-4 год)	Максимальна оцінка - 5	упродовж семестру згідно з розкладом занять

авангардизм	Модерністські течії. Модернізм та авангардизм	літератури та компаративістик и. – К.: Видавничий дім „К-Могилянська академія”. 2006. – 347 с.			
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		Робота на заняттях – 50 балів Контрольна робота – 10 балів Тести – 5 балів Реферат – 5 балів			
Вимоги до письмової роботи		<p style="text-align: center;">• письмові домашні роботи:</p> <p style="text-align: center;">аналіз удожнього твору в певному аспекті, винесеному на теоретичне обговорення</p> <p style="text-align: center;">• контрольна робота</p> <p style="text-align: center;">орієнтовні завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - літературно-художній образ, його структура, алегорія; - літературно-художній твір, його структура, зміст, фабула. 			
Семінарські заняття		Максимальна оцінка - 50 балів			
Умови допуску до підсумкового контролю		Виконання 50 % завдань			
7. Політика курсу					
<p>Забороняються плагіат та списування.</p> <p>Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове</p> <p>Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми.</p> <p>Обов'язковим є для отримання заліку відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2</p>					
8. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К.: Либідь, 2001. – 487с. (читальний зал бібліотеки ПНУ). 2. Марія Моклиця. Вступ до літературознавства. – Луцьк, 2011. – 468 с. 3. Ткаченко А. О. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства): підручник для гуманітаріїв. – К.: Правда Ярославичів, 1997. – 448с.(читальний зал бібліотеки ПНУ). 4. Н. С. Ференц. Основи літературознавства. – К., 2011. 5. П. В. Білоус, Т. Д. Левченко. Вступ до літературознавства. – К., 2012. – 364 с. 6. Василь Марко. Аналіз художнього твору. – К., 2013. – 256 с. 7. Іван Безпечний. Теорія літератури. – К., 2009. – 388 с. 8. Введение в литературоведение / Под ред. Г. Поспелова и др. – М.: Высшая школа, 1983.– 327с. (навчальний абонемент бібліотеки ЗНУ). 9. Хализев В.Е. Теория литературы.– М.: Высшая школа, 1999. – 398с.(читальний зал бібліотеки ПНУ, електронний варіант підручника –кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства). 					

10. Чернец Л. В., Хализев В.Е. и др. Введение в литературоведение. – М.:Высшая школа, 2000. – 680 с. (електронний варіант підручника – кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства).
11. Введение в литературоведение: Учебник / Под ред. Л. М. Крупчанова.– М.: „Оникс”, 2005. – 416с.
12. Літературознавча енциклопедія / За ред. Ю Коваліва– К, 2001. У 2-х т. (читальний зал бібліотеки ПНУ).
13. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / За ред. А.Волкова, О. Бойченка та ін. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636с.(читальний зал бібліотеки ПНУ).
14. Іванишин В., Іванишин П. Пізнання літературного твору. Методичний посібник для студентів і вчителів. – Дрогобич: Відродження, 2003. – 80с. (електронний варіант підручника – кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства).
15. Милюгина Е. Г. Основы литературоведения. WEB – учебник для студентов педагогических факультетов университетов. – Тверь, 2001 //www. region. tver. ru. (електронний варіант підручника – кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства).
16. Теоретическая поэтика: понятия и определения. Хрестоматия для студентов филологических факультетов / Автор-составитель
17. Н.Д.Тамарченко. – М.: РГГУ, 1999. - 286с. (електронний варіант підручника – кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства).
18. Каллер Дж. Теория литературы. Краткое введение. – М.: Астрель, 2006.– 159с.
19. Наливайко Д. Теорія літератури та компаративістики. – К.: Видавничий дім „К-Могиланська академія”. 2006. – 347 с.
20. Горшин А. Произведение художественной литературы. Основные аспекты анализа. М.: Флинта-Наука, 2006. – 256с.

Додаткова.

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. - Львів:Літопис, 1996. – 633 с.
2. Боров Ю. Эстетика. Теория литературы. Энциклопедический словарь терминов. – М.: Астрель – АСТ, 2003. – 576 с.
3. Федотов О. Основы теории литературы. Учебное пособие в 2 частях. –М.: Владос, 2003. – 272 с.
4. Фесенко Э. Я. Теория литературы. – М.: УРСС, 2004. – 336 с.
5. Пронин В.А. Теория литературных жанров. – М.: Логос, 2003. – 229с.

Викладач _____доктор філологічних наук, професор **Хороб Степан Іванович**